

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی رشته داخلی
عنوان

بررسی تاثیر کارودیلول در پیشگیری از عوارض قلبی عروقی
ناشی از 5Fu (5Fluorouracil) گوارشی (GI)
نگارش:

دکتر رضا فریدون زاده

اساتید راهنمای:

دکتر عفت ایرانی جم

دکتر لیلی اوستا

استاد مشاور:

دکتر خاطره عیسی زاده فر

بهمن ۱۳۹۹

شماره پایان نامه:

-۱۶۳-

IRCT20200907048646N1

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی استان آردبیل

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب دکتر رضا فریدون زاده دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی آردبیل تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها / تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای سرکار خانم دکتر عفت ایرانی جم بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافضله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است. ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی آردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی آردبیل ممنوع است.
- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی آردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مستنول و با اطلاع و اجازه تمامی استاد راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی

دانشجو

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصال و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر عفت ایرانی جم استاد راهنما می‌باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به پدر و مادر عزیزتر از جانم،

همسر بزرگوار و صبورم،

برادران و خواهران مهربانم

و "آتشین" زیباییم ثمره زندگی ام

همچنین به تمام بیماران مبتلا به کانسر که شجاعانه با این بیماری
مهلك مبارزه میکنند و در این مطالعه با ما همکاری داشتند.

تشکر و قدردانی

از خداوند یکتا بخاطر همه نعمت‌ها بخصوص نعمت وجودی که به ما ارزانی داشته تا عمری در راه کمک به هم نوع تلاش کنیم سپاسگزارم.

اکنون که باید آغازی بر یک پایان بنگارم، بر خود لازم می‌دانم که از استادی راهنمای مشاور گرانقدر:

سرکار خانم دکتر عفت ایرانی جم (استاد راهنمای)

سرکار خانم دکتر لیلی اوستا (استاد راهنمای)

سرکار خانم دکتر خاطره عیسی زاده فر (استاد مشاور)

به خاطر راهنمایی‌های ارزشمند نهایت تشکر و قدردانی را نمایم.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
فصل اول مقدمه	۱
۱-۱-مقدمه و بیان مسئله	۳
۱-۲-آهداف	۶
۱-۲-۱-هدف کلی مطالعه	۶
۱-۲-۲-اهداف اختصاصی	۶
۱-۲-۳-اهداف کاربردی	۶
۱-۴-سوالات	۷
۱-۳-تعریف واژه ها	۷
فصل دوم بررسی متون	۱۰
۲-۱-مبانی نظری	۱۰
۲-۲-بررسی متون	۳۹
فصل سوم مواد و روش کار	۴۵
۳-۱-نوع مطالعه	۴۵
۳-۲-جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری	۴۵
۳-۳-روش گردآوری اطلاعات	۴۵
۳-۴-معیارهای ورود به مطالعه	۴۸
۳-۵-معیارهای خروج از مطالعه	۴۸
۳-۶-ملاحظات اخلاقی	۴۹
۳-۷-محاسبات آماری	۴۹
۳-۸-جدول متغیرها	۵۰
فصل چهارم نتایج	۵۰

۵۲	۴-۱-توزیع جنسی افراد
۵۳	۴-۲-توزیع سنی بیماران
۵۴	۴-۳-توزیع بیماران از نظر وضعیت تأهل
۵۵	۴-۴-توزیع بیماران از نظر نوع کنسر
۵۶	۴-۵-توزیع بیماران از نظر رژیم درمانی
۵۷	۴-۶-توزیع بیماران از نظر علائم اولیه
۵۹	۴-۷-توزیع بیماران از نظر stage
۶۰	۴-۸-توزیع بیماران از نظر ریسک فاکتور
۶۱	۴-۹-توزیع بیماران از نظر بیماری های زمینه ای
۶۲	۴-۱۰-توزیع بیماران از نظر سابقه خانوادگی بیماری
۶۳	۴-۱۱-بررسی متغیر های مورد مطالعه در گروه مداخله (A)
۶۴	۴-۱۲-بررسی متغیر های مورد مطالعه در گروه شاهد (B)
۶۵	۴-۱۳-مقایسه متغیرها میان دو گروه
۶۶	۴-۱۴-مقایسه متغیرها در دو گروه بر اساس سن، جنسیت و stage بیماری
	فصل پنجم بحث و نتیجه گیری
۶۹	۱-۱-بحث
۷۴	۲-۵-محدودیت های مطالعه
۷۵	۳-۵-جمع بندی و نتیجه گیری
۷۶	۴-۵-پیشنهادات
۷۷	منابع

فهرست جداول

جدول ۱-۴ توزیع جنسی بیماران ۵۳
جدول ۲-۴ میانگین سنی بیماران ۵۴
جدول ۳-۴ توزیع بیماران از نظر وضعیت تأهل ۵۵
جدول ۴-۴ توزیع بیماران از نظر نوع کنسرو ۵۶
جدول ۵-۴ توزیع بیماران از نظر رژیم درمانی ۵۷
جدول ۶-۴ توزیع بیماران از نظر علائم اولیه ۵۸
جدول ۷-۴ توزیع بیماران از نظر stage ۶۰
جدول ۸-۴ توزیع بیماران از نظر ریسک فاکتور ۶۱
جدول ۹-۴ توزیع بیماران از نظر بیماری های زمینه ای ۶۲
جدول ۱۰-۴ توزیع بیماران از نظر سابقه خانوادگی بیماری ۶۳
جدول ۱۱-۴ بررسی متغیر های مورد مطالعه در گروه مداخله (A) ۶۴
جدول ۱۲-۴ بررسی متغیر های مورد مطالعه در گروه شاهد (B) ۶۵
جدول ۱۳-۴ مقایسه متغیرها میان دو گروه ۶۶
جدول ۱۴-۴ مقایسه متغیرها در دو گروه بر اساس سن، جنسیت و stage بیماری ۶۷

فهرست علایم اختصاری

5FU: 5Fluorouracil

ECG: Electrocardiogram

PAP: Pulmonary artery pressure

LVEF: Left ventricular ejection fraction

بررسی تاثیر کارودیلول در پیشگیری از عوارض قلبی عروقی ناشی از ۵FU (GI) در بیماران کانسر گوارشی (5Fluorouracil)

چکیده

زمینه: یکی از شایعترین علل مرگ در بیماران کانسری که تحت کمoterابی قرار میگیرند اختلالات قلبی است، این اختلالات قلبی عمدتاً در کسانی رخ میدهد که هیچ اختلال قلبی قبل نداشته اند. در حال حاضر ۵FU دومین داروی شایع باعث کاردیوتوكسیسیته بعد از آنتراسیکلین می باشد. با توجه به شیوع بالای کانسرهای گوارش درکشورمان و استان اردبیل که کانسرهای گوارش چهارمین کانسر شایع در کشور و اولین کانسر شایع در استان اردبیل می باشد و نیاز به استفاده از ۵FU برای درمان این بیماران و عدم وجود مطالعات جامع در این زمینه (کاردیوتوكسیسیته ناشی از ۵FU) این مطالعه قصد دارد تا به این نیاز مهم بیماران پردازد.

هدف: تعیین تاثیر کارودیلول در پیشگیری از عوارض قلبی عروقی ناشی از ۵FU در بیماران کانسر گوارش مواد و روش کار: حجم نمونه مطالعه ۶۰ نفر بود که به دو گروه ۳۰ نفره تقسیم شد. گروه A داروی کارودیلول قبل از شروع شیمی درمانی با ۵FU دریافت کرد. گروه B نیز پلاسبو گرفت. در انتهای سه کورس شیمی درمانی؛ LVEF، تروپونین، ECG، PAP و بیماری های دریچه ای در دو گروه سنجیده شد و با هم مقایسه شد.

نتایج: میانگین سنی بیماران مورد مطالعه ۶۵/۰۸ سال بود که این مقدار در گروه شاهد اندکی بیشتر از گروه مداخله بود اما این اختلاف معنی دار نبود. تعداد مردان مطالعه در هر دو گروه از تعداد زنان بیشتر بودند که این اختلاف نیز معنی دار نبود. در آخرین نوبت بررسی (سومین نوبت) در گروه A ۴ نفر (۱۳/۳۳ درصد) EF زیر ۴ و در گروه B ۶ نفر (۲۰ درصد) EF زیر ۴ داشتند. این یافته، نشانگر تاثیر نه چندان زیاد درمان با کارودیلول در این بیماران بود که مقایسه آن ها نیز اختلاف معنی داری را نشان نداد ($P=0/546$). پس از سه نوبت بررسی، هیچکدام از بیماران گروه A، PAP بالای ۳۰ نداشتند اما در گروه B، ۲ نفر از بیماران ۶/۶۷ درصد) میزان PAP بالای ۳۰ داشتند که این یافته حاکی از جلوگیری کارودیلول در افزایش بیش از اندازه میزان فشار پولمونری در بیماران کانسر گوارشی تحت درمان با ۵FU می باشد. با اینحال مقایسه ی دو گروه از نظر PAP اختلاف معنی داری را نشان نداد ($P>0/05$). از نظر بررسی نوار قلبی، هیچکدام از افرادی که کارودیلول دریافت می کردند (گروه A) در هیچکدام از موارد بررسی ریتم AF نداشتند اما در گروه B ۲ نفر در بررسی سوم ریتم AF را در نوار قلبی خود نشان دادند.

نتیجه گیری: کارودیلول برای پیشگیری از کاردیوتوكسیسیته متعاقب دریافت داروی ۵FU تاثیر قابل توجهی هم در کاهش PAP و هم در جلوگیری از کاهش EF دارد.

كلمات کلیدی: کار دیو توکسیستی، 5FU، کانسر گوارش